

سند تفصیلی برنامه ششم
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
استان گیلان
بخش ورزش و جوانان

سراغاز

امروزه مقوله تربیت بدنی و ورزش به عنوان بخش عملی تعلیم و تربیت در نظام اسلامی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و علاوه بر مرتفع ساختن نیازهای مختلف آموزشی، در جهت حل مشکلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی افراد جامعه نیز نقش بسیار مهمی دارد. ورزش پرورشی و همگانی موجب افزایش نشاط و بهره‌وری اجتماعی و ورزش قهرمانی و حرفه‌ای موجب غرورآفرینی و بهره‌وری اقتصادی و سیاسی می‌شود. دستیابی به این اهداف نیاز به برنامه‌ریزی صحیح، همگامی با تغییرات فناوری، برخورداری از امکانات و نیروی انسانی مناسب و داشتن الگوی استراتژیک مناسب می‌باشد. کاربرد ارزشمند ورزش در زمینه‌های یادشده موجب شده است بسیاری از کشورها با بهره‌گیری هوشمندانه از اهرم اقتصادی و علمی خویش، برای رشد و ارتقای این پدیده در درون مرزهای خویش بکوشند. از طرفی دیگر سازمان‌های ورزشی به عنوان متولیان تربیت بدنی و ورزش نیز همانند سایر سازمان‌ها، در معرض تغییر و تحولات قرار دارند و حوزه ی ورزش و بخش‌های آن‌ها با مسائل ویژه خود دست به گریبان‌اند. از این رو بقاء و تداوم سازمان‌های ورزشی و توسعه ورزش نیازمند درک به هنگام وضعیت محیطی، تغییرات در قواعد مدیریتی، تشخیص مناسب چالش‌ها و نیازها، توسعه ی تفکر استراتژیک، تدوین و اجرای مناسب برنامه‌های راهبردی و عملیاتی می‌باشند.

۱- بررسی عملکرد گذشته و وضع موجود بخش ورزش و جوانان

۱-۱- توصیف و تحلیل وضع موجود

۱-۱-۱- وضع موجود زیرساخت و اماکن ورزشی استان

کل اماکن و فضاهای ورزشی از لحاظ مالکیت به سه بخش وزارت ورزش، بخش خصوصی و بخش دولتی و از لحاظ نوع بنا به سرپوشیده و روباز تقسیم می شود. در استان گیلان بیشترین سرانه به ترتیب مربوط به بخش وزارت ورزش، بخش دولتی و خصوصی می باشد. همچنین سرانه ی فضای روباز به طور معنی داری بیشتر از سرانه فضای سرپوشیده است. در سال ۱۳۹۳ سرانه ی فضای ورزشی استان ۰/۷۴۳ متر مربع می باشد. که از کل فضاهای ورزشی استان ۱۲۵۴۸۴۱ متر مربع معادل ۶۶/۹ درصد وابسته به وزارت ورزش و جوانان، ۲۰۵۵۵۸ متر مربع معادل ۱۱ درصد مربوط به بخش خصوصی و ۴۱۵۶۴۴ متر مربع معادل ۲۲/۱ درصد مربوط به فضاهای ورزشی دولتی (به غیر از وزارت ورزش) می باشد.

جدول ۱- وضعیت سرانه فضای ورزشی استان

مجموع	دولتی		بخش خصوصی		وزارت ورزش		شرح
	سرپوشیده	رو باز	سرپوشیده	رو باز	سرپوشیده	رو باز	
۱۸۷۶۰۴۳	۱۳۳۹۲۷	۲۸۲۷۱۷	۱۰۲۲۸۶	۱۰۳۲۷۲	۱۹۶۸۲۲	۱۰۵۸۰۱۹	مساحت کل موجود (مترمربع)
۰,۷۴۳	۰,۰۵۳	۰,۱۱۲	۰,۰۴۰	۰,۰۴۱	۰,۰۷۸	۰,۴۱۹	سرانه ی ورزشی موجود (مترمربع)

مأخذ: شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور و محاسبات کارشناسی

۲-۱-۱ - ورزش همگانی استان

ورزش همگانی اصلی ترین بُعد در توسعه ورزش هر کشوری است و بر اساس قوانین مدنی این بخش از ورزش باید در حد رایگان قابل دسترسی برای همگان باشد. در سطح استانی مهم ترین سازمان های درگیر با این حوزه از ورزش عبارتند از: شهرداری ها، هیأت های ورزش

همگانی و بخش ورزش اداره کار و رفاه اجتماعی استان. آمارهای موجود نشان دهنده ی افزایش میزان تقاضا برای پرداختن به ورزش های همگانی در استان است. اگر افراد بالای سه سال، دارای شرایط برای ورزش همگانی فرض شود براساس مطالعات این حوزه و مجموع آمارهای سه بخش هیأت ورزش همگانی، شهرداری ها و اداره امور ورزشی اداره کل کار و رفاه اجتماعی استان میزان مشارکت مردم در ورزش همگانی در محدوده ۲۰ تا ۳۰ درصد می باشد.

جدول ۲- ارزیابی شاخص های توسعه ورزش همگانی در استان گیلان طی سالهای برنامه

چهارم و پنجم توسعه

ردیف	عنوان شاخص/هدف کمی	واحد سنجش	سال های برنامه چهارم		رشد / متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)	سال های برنامه پنجم					رشد / متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)
			۱۳۸۹	۱۳۸۴		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	
۱	میزان مشارکت در ورزش همگانی	نفر	۱۹۱۵۷	۱۵۶۸۹	۴,۰۸	۱۷۸۵۶	۱۹۶۸۲	۲۵۴۶۵	۲۶۶۴۹	۲۱۲۸۹	۴,۴۹
۲	برگزاری جشنواره ورزش همگانی	تعداد	۱۹	۱۰۲	۳۹,۹۵	۱۳۹	۷۴	۱۴۱	۱۷۴	۲۳۰	۱۳,۴۲
۳	میزان مشارکت در ورزش روستایی و عشایری	نفر	۴۴۰۰	۶۹۳۶	۹,۵۳	۵۵۲۶	۸۵۵۸	۱۲۶۵۱	۷۱۵۶	۵۵۸۵	۰,۲۷
۴	برگزاری جشنواره های بازی های بومی و محلی	تعداد	۷	۱۰	۷,۳۹	۲۱	۱۲	۹۱	۹۳	۹۸	۴۶,۹۸

سازمان برنامه و بودجه استان گیلان - غیر قابل استناد

۳-۱-۱- بخش ورزش قهرمانی و حرفه‌ای استان

وزارت ورزش به عنوان متولی اصل ورزش کشور در چارچوب تشکیلاتی خود دارای مرکز (معاونت) ورزش قهرمانی و حرفه‌ای است که ذیل آن دارای ۳ دفتر برنامه‌ریزی، نظارت، استعدادیابی و توسعه ی ورزش قهرمانی و حرفه‌ای و امور مشترک فدراسیون‌ها قرار دارد. در عین حال، ۴۳ فدراسیون ورزشی و هیأت‌های مستقر در استان و شهرستان‌ها، در زمینه ی این ورزش فعال هستند. کمیته ملی المپیک نیز بر اساس اساسنامه ی خود متولی بخش عظیمی از ورزش قهرمانی، به ویژه در سطح بین‌المللی (بازی‌های المپیک و بازی‌های آسیایی و جهانی) است. در این میان، نقش باشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) را، به ویژه در قسمت حرفه‌ای نمی‌توان نادیده گرفت. هرچند فعالیت آنها در چند رشته (فوتبال، کشتی، والیبال و بسکتبال) نمود بیشتری دارد.

جدول ۳- شاخص‌های توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای استان گیلان طی سالهای

برنامه چهارم و پنجم توسعه

ردیف	عنوان شاخص/هدف کمی	واحد سنجش	سال های برنامه چهارم		رشد/متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)	سال های برنامه پنجم					رشد/متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)
			۱۳۸۴	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	
۱	مدال های کسب شده در مسابقات قهرمانی آسیا سالانه	تعداد	۵۵	۴۸	۲۶۹-	۴۷	۳۳	۴۴	۳۰	۳۰	۱۰۶۲-
۲	مدال های کسب شده در مسابقات بین المللی	تعداد	۱۴۷	۲۷۹	۱۳۶۷	۵۸	۱۴۱	۵۱	۱۸۳	۵۳	۲،۲۳-

ردیف	عنوان شاخص/هدف کمی	واحد سنجش	سال های برنامه چهارم		رشد/متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)	سال های برنامه پنجم					رشد/متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)
			۱۳۸۴	۱۳۸۹		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	
	آسیا سالانه										
۳	مدال های کسب شده در مسابقات قهرمانی جهان سالانه	تعداد	۱۷	۵۱	۲۴,۵۷	۲۲	۲۴	۲۳	۱۵	۲۶	۴,۲۶
۴	مدال های کسب شده در بازیهای آسیایی (هر ۴ سال یکبار - دوحه، گوانجو، اینچوان)	تعداد	۰	۷	-	۰	۰	۰	۹	۰	-
۵	مدال های کسب شده در بازیهای پارا آسیایی (هر ۴ سال یکبار - دوحه، گوانجو، اینچوان)	تعداد	۰	۶	-	۰	۰	۰	۵	۰	-
۶	مدال های کسب شده در بازیهای المپیک (هر ۴ سال یکبار - آتن، پکن، لندن)	تعداد	۰	۰	-	۰	۰	۰	۰	۰	-
۷	مدال های کسب شده در بازیهای پارا المپیک (هر ۴ سال یکبار - آتن، پکن، لندن)	تعداد	۰	۰	-	۰	۷	۰	۰	۰	-
۸	کانون های استعداد یابی	تعداد	۰	۰	-	۰	۰	۰	۰	۰	-
۹	تعداد مربیان (زنان و مردان)	تعداد	۳۳۱۰	۶۶۷۶	۱۵,۰۶	۷۷۵۹	۹۰۲۶	۹۸۰۳	۱۰۹۱۵	۱۱۸۵۵	۱۱,۱۸

۴-۱-۱- ورزش کارگری

بخش ورزش کارگری به طور عمده تحت نظر اداره امور ورزشی اداره کل کار و رفاه اجتماعی استان قرار دارد. براساس اطلاعات آماری اخذ شده از این اداره کل در سال ۱۳۹۲ به طور متوسط ۲۷۰۰ نفر کارگر و کارمند (بیمه شده) تحت پوشش برنامه‌های ورزشی آن قرار داشته‌اند و در حال حاضر ۱۰ سالن و فضای ورزشی برای اجرای برنامه‌های ورزش کارگری در اختیار دارند. یکی از مزیت‌های بخش ورزش کارگری استان وجود استراحتگاه کارگران شهر انزلی است که یکی از اصلی‌ترین مجتمع‌های ورزش کارگری کشور است و سالانه رویدادهای ملی و استانی زیادی در آن برگزار می‌شود؛ به طوری که در سه سال اخیر به طور میانگین ۶ رویداد ملی از جمله ورزش‌های ساحلی و کوهستانی در آن برگزار شده است. براساس آمار اداره کل امور ورزشی وزارت کار و رفاه اجتماعی استان گیلان در مجموع شاخص‌های ارزیابی عملکرد سه سال اخیر میانگین نزدیک ۵۵ درصد را کسب کرده است؛ در حالی که استان‌هایی مانند تهران، خراسان رضوی و هرمزگان امتیاز کامل ۱۰۰ را کسب کرده‌اند.

۵-۱-۱- بررسی وضعیت ورزش استان در پُست‌ها و کرسی‌های ملی و بین‌المللی

تجارب و مطالعات مختلف همواره نشان داده‌اند که نفوذ در ساختار نهادهای بین‌المللی ورزشی نقش مهمی در کسب امتیازات مختلف دارد. بنابراین امروزه یکی از شاخص‌های توسعه-یافتگی و حرفه‌ای بودن ورزش نفوذ مدیریتی در ساختاری نهادهای بین‌المللی می‌باشد. ورزش استان گیلان با توسعه‌ی برخی زمینه‌های مناسب توسعه منابع انسانی متخصص، توانسته است که در پُست‌ها و کُرسی‌های مهم ملی و بین‌المللی دارای نمایندگانی باشد هر چند که هنوز در مقایسه با استان‌های نظیر اصفهان و خراسان رضوی از جایگاه پایین تری برخوردار است.

۶-۱-۱- بخش ورزش دانشجویی استان

دانشگاه‌های سطح استان شامل دانشگاه گیلان، دانشگاه علوم پزشکی، دانشگاه‌های آزاد، دانشگاه‌های پیام‌نور و مؤسسات غیرانتفاعی می‌باشند. دانشگاه گیلان دارای یکی از بهترین

دانشکده‌های تربیت‌بدنی کشور است که می‌تواند مزیتی برای استان باشد. علاوه بر این تعدادی از دانشگاه‌های آزاد و پیام نور در رشته ی تربیت‌بدنی دارای مقاطع تحصیلی می‌باشند. واحدهای تربیت‌بدنی عمومی ۱ و ۲ تنها برنامه ورزشی مشترک بین تمامی دانشگاه‌های استان است که نقش مهم در احیاء و توسعه ی ورزش در بخش آموزش عالی دارد. علاوه بر این مسابقات قهرمانی، جشنواره‌های ورزشی و برنامه‌های آموزشی و تفریحی به صورت‌های مختلف و در سطوح گوناگون در سطح دانشگاه‌های استان برگزار می‌شود.

جدول ۴- شاخص‌های توسعه ورزش دانشگاهی استان گیلان طی سالهای برنامه چهارم

و پنجم توسعه

ردیف	عنوان شاخص/هدف کمی	واحد سنجش	سال های برنامه چهارم		رشد / متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)	سال های برنامه پنجم					رشد / متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)
			۱۳۸۹	۱۳۸۴		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	
۱	دانشجویان شرکت کننده در فعالیتهای ورزشی درون دانشگاهی	تعداد	۶۷۵۴	۵۷۹۲	۳,۱۲	۶۹۸۷	۵۵۰۵	۶۹۹۴	۶۵۰۹	۶۶۳۷	۱,۲۸-
۲	تعداد دانشجویان مشارکت کننده تحت پوشش ورزش قهرمانی	تعداد	۳۶۳۹	۳۳۲۸	۱,۸۰	۳۵۸۴	۲۵۰۱	۳۴۲۹	۳۸۶۵	۳۶۵۹	۰,۵۲
۳	تعداد اعضا انجمن های ورزش دانشجویی	تعداد	۲۲	۲۷	۴,۰۱-	۲۱	۲۲	۱۳۹	۲۸۰	۳۱۰	۹۶,۰۱

رشد / متوسط دوره برنامه پنجم (درصد)	سال های برنامه پنجم					رشد / متوسط دوره برنامه چهارم (درصد)	سال های برنامه چهارم		واحد سنجش	عنوان شاخص / هدف کمی	ردیف
	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰		۱۳۸۹	۱۳۸۴			
	۰,۷۰-	۰,۳۵	۰,۳۱	۰,۳	۰,۳۱		۰,۳۶	۱,۴۰-			
۱۳,۶۲	۱۰	۹	۹	۷	۶	۱۴,۸۷	۶	۳	تعداد مراکز مشاوره و اتاق های تندرستی	۵	

۷-۱-۱ - بخش ورزش دانش آموزی استان

توسعه و تعمیم ورزش دانش آموزی، کشف و پرورش استعداد های ورزشی مدارس و رفع نارسایی جسمانی و حرکتی دانش آموزان کشور، اعم از دختر و پسر و نیز اعزام تیم ها به مسابقات جهانی دانش آموزی برعهده اداره کل تربیت بدنی معاونت پرورشی و تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش است.

جدول ۵- شاخص های توسعه ورزش دانش آموزی استان گیلان طی سال های برنامه

چهارم و پنجم توسعه

ردیف	عنوان شاخص / هدف	واحد سنجش	سال های برنامه چهارم	سال های برنامه پنجم	توجه دوره

	۱۳۹۰						۱۳۸۹			کمی	
	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰		۱۳۸۹	۱۳۸۴			
۳,۹۳	۰,۱۴	۰,۱۴	۰,۱۳	۰,۱۳	۰,۱۲	۷,۳۹	۰,۱	۰,۰۷	مترمربع	سرانه فضاهای ورزشی روباز و سرپوشیده دانش آموزی	۱
۰,۰۰	۷	۷	۷	۷	۷	۱۱,۸۴	۷	۴	مکان	تعداد فضاهای ورزشی روباز دانش آموزی	۲
۸,۴۲	۱۰۵	۹۰	۸۵	۸۰	۷۶	۱۶,۳۷	۶۸	۳۲	مکان	تعداد فضاهای ورزشی سرپوشیده دانش آموزی	۳
۲۴,۰۲-	۱	۰	۱	۳	۳	۴۷,۵۸	۷	۱	مکان	تعداد فضاهای ورزشی در دست ساخت(نیمه تمام) دانش آموزی	۴
۲,۰۶	۵۱۰	۵۰۰	۴۹۰	۴۸۰	۴۷۰	۶,۱۵-	۴۵۵	۶۲۵	نفر	میزان مشارکت دانش آموزان در رقابت های ورزشی	۵
۰,۰۰	۲	۲	۲	۲	۲	۰,۰۰	۲	۲	ساعت	ساعات درس تربیت بدنی در مدارس	۶
۰,۰۰	۲	۲	۲	۲	۲	۰,۰۰	۲	۲	ساعت	تعداد واحدهای درس تربیت بدنی	۷
۰,۲۳-	۸۷۰	۸۸۵	۸۷۸	۸۶۸	۸۷۸	۲,۳۰	۸۷۴	۷۸۰	نفر	تعداد معلمان تربیت بدنی	۸

۱-۱-۱ بخش جوانان

بر اساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۵ تعداد جمعیت جوانان استان که در گروه سنی ۲۹-۱۵ ساله قرار داشتند با ۷۵۴ هزار نفر معادل ۳۱/۴ درصد جمعیت کل استان را تشکیل می داد. در سرشماری ۱۳۹۰ تعداد جمعیت جوانان استان واقع در گروه های سنی ۲۹-۱۵ ساله؛ با ۶۹۴

هزار نفر معادل ۲۸ درصد جمعیت کل استان را شامل می شود.^۱ همچنان که مشاهده می شود تعداد و سهم جمعیت جوان از کل جمعیت در طی دوره ۹۰ - ۱۳۸۵ کاهش یافته و پیش‌بینی می‌شود با توجه به روند حاکم بر ساختار جمعیتی استان و حرکت آن به سمت سالخوردگی روند کاهشی سهم جمعیت جوان استان در سال های آتی همچنان ادامه داشته باشد.

بر اساس نتایج طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران، نرخ بیکاری جوانان (جمعیت گروه های سنی ۱۵-۲۹ ساله) در سال ۱۳۹۳ معادل ۳۰/۷ درصد است که این میزان در بین مردان ۲۶/۷ درصد و در بین زنان ۴۴/۵ درصد می باشد^۲ و بر این اساس نرخ بیکاری جوانان در بین زنان و مردان تفاوت معناداری با یکدیگر دارد. در سال مذکور و در سطح کشور این میزان ۲۱/۹ درصد را نشان می‌دهد^۳ بنابراین نرخ بیکاری جوانان استان ۹/۸ درصد از میانگین کشور بالاتر است.

بر اساس آمار ثبت احوال نسبت طلاق به ازدواج در سال ۱۳۸۴؛ در سطح استان ۸/۹ و میانگین کشور ۱۰/۷ بوده که در سال ۱۳۸۸ در سطح استان به ۱۵/۱ و میانگین کشور به ۱۴/۱ افزایش یافته است. این شاخص در سال ۱۳۹۰ در استان به ۱۷/۹ و در سطح کشور به ۱۶/۳ تغییر یافته و در سال ۱۳۹۳ در حالی که نسبت طلاق به ازدواج استان عدد ۲۹/۹ را نشان می

^۱ نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن مرکز آمار ایران در سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰

^۲ سالنامه آماری استان گیلان ۱۳۹۳

^۳ سالنامه آماری کشور ۱۳۹۳

دهد؛ این میزان برای کل کشور به ۲۲/۶ افزایش یافته است^۴ همچنان که مشاهده می شود علی رغم این که در سال پایه برنامه چهارم (۱۳۸۴) وضعیت این شاخص در استان گیلان در شرایط مطلوب تری نسبت به میانگین کشور قرار داشت ولی در سال ها بعد متأسفانه وضعیت شاخص نسبت طلاق به ازدواج استان همواره از میانگین کشور بالاتر است. به صورتی که در سال ۱۳۹۳ این شاخص در استان معادل ۷/۳ از میانگین کشور بالاتر است.

بر اساس آمار ثبت احوال تعداد ازدواج‌های انجام شده در استان از ۲۸۹۷۱ واقعه در سال ۱۳۸۴ به ۲۹۱۱۲ واقعه در سال ۱۳۸۹ افزایش یافته است. اما، پس از سال ۱۳۸۹ این روند نزولی بوده و به ۲۳۳۲۷ واقعه در سال ۱۳۹۳ کاهش یافته است. همچنین، بر اساس آمار ثبت احوال در سال ۱۳۸۴، ۲۵۶۹ واقعه طلاق در استان رخ داده است که طی سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۸۴ روند صعودی داشته و به ۶۹۷۵ واقعه در سال ۱۳۹۳ افزایش یافته است.

میانگین سن در اولین ازدواج مردان استان در سال ۱۳۸۵، ۲۶/۶ سال و در سال ۱۳۹۰، ۲۳/۹ سال گزارش شده است. همین شاخص برای زنان در سال ۱۳۸۵، ۲۴/۱ و در سال ۱۳۹۰، ۲۳/۹ سال گزارش شده است.^۵

بر اساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰، نرخ باسوادی جوانان (جمعیت گروه های سنی ۲۹-۱۵ ساله) ۹۸ درصد می باشد. این شاخص نشان می‌دهد ۲ درصد از نسل جوان استان از نعمت سواد بی‌بهره بوده‌اند^۶

---

۴ سالنامه آماری کشور ۱۳۹۳

۵. نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن مرکز آمار ایران در سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰

۶. نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۰

تجارب حاصل از برنامه چهارم توسعه در حوزه جوانان که به پشتوانه ماده ۱۱۲ آن برنامه حاصل شد در کنار سایر تجارب و اقداماتی که از طریق تنظیم مقررات توسط هیئت محترم وزیران، شورای عالی جوانان و ستاد ملی ساماندهی امور جوانان به دست آمد نشان داد که ساماندهی امور جوانان دچار برخی از چالش‌های اساسی است که باید از طریق وضع قوانین و مقررات رفع شود. به همین علت بود که قانونگذار در جریان تنظیم قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه درصدد رفع این چالش‌ها برآمد. چالش‌هایی از جمله ۱- عدم شفافیت تکالیف دستگاه- های اجرایی در قبال فرایند ساماندهی امور جوانان در کشور ۲- عدم برخورداری و شفافیت در منابع و اعتباراتی که دستگاه‌های اجرایی باید در حوزه ساماندهی امور جوانان هزینه کنند و ۳- عدم وجود شاخص‌های قابل اتکاء برای سنجش و پایش میزان پیشرفت نیل به اهداف برنامه ملی ساماندهی امور جوانان.

در ادامه شاخص‌های توسعه حوزه جوانان در استان گیلان در طی برنامه چهارم و پنجم توسعه مورد ارزیابی قرار گرفته است (جدول ۶)

جدول ۶- شاخص‌های توسعه ی حوزه جوانان در استان گیلان طی سال های برنامه

چهارم و پنجم توسعه

ردیف	عنوان شاخص/هدف	واحد سنجش	سال های برنامه چهارم	سال های برنامه پنجم	حوزه

										کمی	
	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰			۱۳۸۹	۱۳۸۴		
۲۱۳,۲۰	۴۳۴	۳۳۲	۳۱۰	۰	۰	-	-	-	-	هزار نفر	۱ اجرای برنامه اوقات فراغت جوانان
۴,۵۰	۸	۷	۴,۵	۳	۰	-	-	-	-	هزار نفر	۴ ارتقا فرهنگ و هویت دینی و ملی جوانان
۲۵,۶۰	۷۳	۳۷	۱۴	۴	۰	-	-	-	-	هزارنفر	۶ ارتقا مشارکت جوانان
۶,۰۰	۱۲	۱۰	۵	۳	۰	-	-	-	-	مورد-پروژه	۷ اجرای برنامه های مطالعاتی و پژوهشی
۱۵,۴۰	۳۱	۲۴	۲۲	۰	۰	-	-	-	-	درصد	۱۱ جوانان شرکت کننده(پسران)در برنامه اوقات فراغت به کل جمعیت جوان استان
۱۴,۶۰	۳۱	۲۲	۲۰	۰	۰	-	-	-	-	درصد	۱۲ جوانان شرکت کننده(دختران) در برنامه اوقات فراغت به کل جمعیت جوان
۲۳,۴۰	۴۸	۳۰	۲۷	۱۲	۰	-	-	-	-	تعداد	۱۳ برگزاری کارگاه های آموزشی و معرفتی جوانان
۲۳,۰۰	۵۶	۳۶	۲۳	۰	۰	-	-	-	-	درصد	۱۴ نسبت سازمان های مردم نهاد جوانان به تعداد سمن های ثبت شده
۸۵۴,۰۰	۱۷۰۰۰	۱۲۵۰۰	۱۰۵۰۰	۲۷۰۰	۰	-	-	-	-	نفر	۱۵ تعداد جوانان شرکت کننده در جشنواره حضرت علی اکبر(ع)

۱-۲- چالش های بخش ورزش و جوانان

- ۱- عدم شفافیت در مالکیت و بهره برداری از اماکن ورزشی سطح استان
- ۲- مکان یابی نامناسب برخی از پروژه های ورزشی با مالکیت دولتی
- ۳- سهم اندک ورزش و تربیت بدنی در فعالیت های اوقات فراغت خانوار
- ۴- پایین بودن سرانه ورزشی و کمبود امکانات سخت افزاری
- ۵- پایین بودن سطح مشارکت بخش خصوصی و حامیان در امر ورزش
- ۶- حمایت ناکافی مادی و معنوی از قهرمانان و ورزشکاران حرفه ای در سال های فعالیت و پس از سن قهرمانی
- ۷- عدم تناسب بین امکانات ورزشی با نیازهای موجود جامعه
- ۸- نبود سازوکار انگیزشی کافی برای جلب مشارکت خیرین در امر ورزش
- ۹- عدم اجرای طرح جامع ورزش استان
- ۱۰- فقدان نظام استعدادیابی مدون و منسجم در ورزش استان
- ۱۱- محدودیت در جذب نیروی انسانی متخصص و کارآزموده متناسب با نیاز تشکیلات ورزش استان
- ۱۲- کمبود امکانات ورزشی به ویژه برای بانوان
- ۱۳- کمبود امکانات و تسهیلات ویژه ورزشی برای سالمندان و معلولین
- ۱۴- عدم توجه جدی به امر ورزش دانش آموزی استان
- ۱۵- کمبود اعتبارات بخش ورزش متناسب با نیازهای استان
- ۱۶- افزایش ناهنجاری های جسمانی و روانی در بین دانش آموزان
- ۱۷- کمبود ساعات استاندارد برای ورزش در مدارس
- ۱۸- عدم آگاهی آحاد جامعه از نقش سازمان های مردم نهاد جوانان در فعالیت های اجتماعی

۱۹- عدم وجود برنامه مناسب برای مناطق ساحلی گیلان در بحث نجات غریق و پایین بودن منابع مالی لازم

۲۰- پایین بودن سطح توجه به بحث توریسم ورزشی و تبادل تجارب فرهنگی ورزشی با کشورهای حاشیه دریای خزر

۲۱- عدم توجه رسانه های گروهی و جمعی به فرهنگ سازی در حوزه ورزش و مشارکت اجتماعی جوانان

۲۲- بالا بودن هزینه احداث، نگهداری و استهلاک زیرساخت های ورزشی با توجه به اقلیم استان

۲۳- عدم تشکیل شورای عالی ورزش و فعال نبودن کارگروه فرهنگ و هنر، تربیت بدنی و ورزش شورای برنامه ریزی

۲- برنامه راهبردی بخش ورزش و جوانان

۲-۱- اهداف کلی و راهبردهای بخش ورزش و جوانان

اهداف کلی	راهبردهای دستیابی به اهداف کلی	ردیف
رشد و گسترش ورزش همگانی	توسعه ی متوازن و متعادل عرصه ها و فضاهای ورزشی	۱
	بستر سازی فنی، فرهنگی و اجتماعی ورزش بانوان	
	ارتقاء سهم ورزش همگانی در سلامتی و کیفیت زندگی	
	پایدارسازی درآمدهای بخش ورزش و تخصیص بهینه منابع	
	ارتقاء فرهنگ و اخلاق در ورزش	
	دانش بنیان نمودن ورزش	
	توسعه ی تربیت بدنی و ورزش دانش آموزی و دانشجویی	
حمایت از ورزش قهرمانی	توسعه علمی کاربردی ورزش قهرمانی و حرفه ای	۲
توسعه مشارکت نظام مند جوانان در حوزه	توانمند سازی و فرهنگ سازی جوانان در حوزه ازدواج	۳

های مختلف اجتماعی	بسترسازی و فرهنگ سازی در زمینه غنی سازی اوقات فراغت جوانان	
۴	بهبود و اصلاح سبک زندگی جوانان	رشد کمی و کیفی سازمان های مردم نهاد جوانان

۲-۲- اهداف کمی بخش تربیت بدنی

۲-۳- راهبردهای دستیابی به اهداف کلی، سیاست ها و اقدامات اساسی بخش ورزش و جوانان استان

ردیف	راهبرد	سیاست	اقدام های اساسی	
۲۰۱	توسعه ی متوازن و متعادل عرصه ها و فضاهای ورزشی	ساماندهی و بهره ور نمودن استفاده از اماکن ورزشی	تدوین و اجرای برنامه نگهداری و تعمیرات اماکن ورزشی استان	
			استفاده ی بهینه از ظرفیت های امکانات ورزشی دستگاه های اجرایی	
			تهیه اسناد مالکیت کلیه اماکن ورزشی موجود و در دست احداث	
			شناسایی و رفع معارضین کلیه ی اماکن موجود و در دست احداث	
			واگذاری پروژه های نیمه تمام ورزشی به بخش خصوصی (ماده ۲۷)	
			مناسب سازی اماکن و فضاهای ورزشی موجود جهت استفاده گروه های خاص (جانابازان و معلولین، سالمندان و کودکان)	
			تهیه ی سند توسعه اماکن و مجموعه های ورزشی	
	توسعه ی فضاهای ورزشی بر اساس آمایش ورزشی استان	اجرای برنامه ی آمایش سرزمین ورزش گسترش زیرساخت های ورزش همگانی همکاری با نهادها و دستگاه های اجرایی جهت تامین زمین با کاربری ورزشی	تکمیل اماکن ورزشی در حال ساخت با رعایت شرایط لازم جهت استفاده گروه های خاص (جانابازان و معلولین، سالمندان و کودکان)	اجرای برنامه ی آمایش سرزمین ورزش
				گسترش زیرساخت های ورزش همگانی
				همکاری با نهادها و دستگاه های اجرایی جهت تامین زمین با کاربری ورزشی
				تکمیل اماکن ورزشی در حال ساخت با رعایت شرایط لازم جهت استفاده گروه های خاص (جانابازان و معلولین، سالمندان و کودکان)
				ساماندهی فضاهای ورزشی موجود برای استفاده ی بانوان
				تکمیل اماکن ورزشی در حال ساخت با رعایت شرایط لازم جهت استفاده ی بانوان
				علمی نمودن فرآیند استعدادیابی دانش آموزان دختر و بانوان ورزشکار
بستر سازی فنی، فرهنگی و اجتماعی ورزش بانوان	ارتقاء علمی و فنی نیروی انسانی ورزش بانوان در سطح بهبود نگرش عمومی به	توسعه و آماده سازی فضاهای ورزشی بانوان	انجام پژوهش های کاربردی در زمینه ارتقاء بهره وری ورزش بانوان	
			تربیت و توسعه ی نیروی انسانی متخصص ورزش بانوان	
			توسعه ی مسابقات ورزشی بانوان با رعایت موازین اسلامی	

ردیف	راهبرد	سیاست	اقدام های اساسی	
	ارتقاء سهم ورزش همگانی در سلامتی و کیفیت زندگی	ورزش بانوان و افزایش مشارکت های زنان در ورزش	بسترسازی جهت بهره گیری از پوشش مطلوب در ورزش بانوان	
			توسعه ی رشته ها و مواد مسابقات ورزشی ویژه بانوان	
		توسعه ی ورزش در مناطق روستایی و عشایری	توسعه ی و ترویج عمومی ورزش های همگانی	تبلیغات فراگیر رسانه ای برای ترویج ورزش همگانی
				برگزاری همایش های عمومی ورزش همگانی
		توسعه ی و ترویج ورزش های سنتی، بومی و محلی	توسعه ی و ترویج عمومی ورزش های همگانی	برگزاری جشنواره های ورزش همگانی
				برگزاری جشنواره ها و المپیادهای ورزش روستایی و عشایری
		توسعه ی و ترویج ورزش های سنتی، بومی و محلی	توسعه ی و ترویج عمومی ورزش های همگانی	راه اندازی خانه ورزش روستاها
				توزیع تجهیزات ورزشی به شوراهای ورزشی روستایی
		توسعه ی و ترویج ورزش های سنتی، بومی و محلی	توسعه ی و ترویج عمومی ورزش های همگانی	ثبت ملی و بین المللی بازی های بومی محلی و ورزش های سنتی استان گیلان
				انجام امور مطالعاتی و تحقیقاتی در ورزش های سنتی و بازی های بومی-محلی
	توسعه ی و ترویج ورزش های سنتی، بومی و محلی	توسعه ی و ترویج عمومی ورزش های همگانی	برگزاری جشنواره های ورزش های سنتی، بومی و محلی	
			پیگیری اجرای ورزش صبحگاهی در نهادهای عمومی غیردولتی و دستگاه های دولتی	
	ارتقاء سهم ورزش همگانی در سلامتی و کیفیت زندگی	توسعه ی و ترویج عمومی ورزش های همگانی	توسعه ی و ترویج عمومی ورزش های همگانی	اجرای تفاهم نامه های همکاری با نهادهای عمومی دولتی و دستگاه های غیردولتی
				تدوین برنامه های توسعه ورزش در محلات، مساجد، پارک ها و ورزش در خانه و محل کار
				اجرای برنامه ها و جشنواره های گروهی و جمعی در ورزش همگانی و جلب حمایت رسانه ها
				ساماندهی ورزش محلات با همکاری شهرداری ها و دهیاری ها
				اجرای ورزش صبحگاهی، عصرگاهی و شامگاهی در اماکن عمومی
				اجرای مسابقات ورزشی کارکنان دستگاه های اجرایی استان
				برگزاری جشنواره برترین های دستگاه های اجرایی در زمینه ی ورزش همگانی
				تبلیغات فراگیر رسانه ای برای ترویج ورزش همگانی
برگزاری دوره ها و کلاس های آموزشی (تربیت مربی، کلاسبند)				
راه اندازی ایستگاه های سلامت در شهرها و مراکز شهرستان ها				
فرهنگ سازی در زمینه توسعه ی ورزش همگانی جانبازان و معلولین	فرهنگ سازی در زمینه توسعه ی ورزش همگانی جانبازان و معلولین	فرهنگ سازی در زمینه توسعه ی ورزش همگانی جانبازان و معلولین	اجرای طرح ورزش در منزل	
			برگزاری همایش ها، جشنواره ها و مسابقات فرهنگی- ورزشی	
			برگزاری روز ملی پارالمپیک در استان	
			توزیع تجهیزات ورزشی مورد نیاز ورزش جانبازان و معلولین	
			اجرای ورزش همگانی در مراکز آسایشگاهی	
		برنامه ریزی و نظارت یکپارچه در زمینه ورزش	تشکیل شورای عالی ورزش استان	

ردیف	راهبرد	سیاست	اقدام های اساسی
		همگانی	
	پایدارسازی درآمدهای بخش ورزش و تخصیص بهینه منابع	بهره‌مندی از ظرفیت‌های بخش خصوصی	مشارکت با بخش خصوصی برای بازسازی و نوسازی اماکن و فضاهای ورزشی
			بستر سازی جهت ایجاد اتحادیه ی باشگاه های خصوصی
			اعمال سیاست های تشویقی جهت جلب و جذب سرمایه گذاران و کارآفرینان
	بهره‌برداری از منابع جدید درآمدی	تقویت نظام عادلانه منابع مالی	پایدار سازی درآمدهای رسانه‌ای و تبلیغاتی
			ایجاد زیر ساخت های توسعه ی گردشگری ورزشی متناسب با توان محیطی استان
			ایجاد صنایع ورزشی در استان
	ارتقاء فرهنگ و اخلاق در ورزش	بهبود فضای فرهنگی محیط های ورزشی	تخصیص منابع براساس ارزیابی عملکرد هیات ها
			تخصیص منابع مالی بین شهرستان های استان براساس عملکرد و طرح آمایش
			اجرای نظام جامع فرهنگی ورزش و نظام نامه اخلاق ورزشی در استان
	دانش بنیان نمودن ورزش	مبتنی نمودن کلیه فعالیت‌های بخش ورزش بر یافته‌های پژوهشی	نظارت بر عرضه ی مکمل های ورزشی و اجرای برنامه ی جامع مبارزه با دوپینگ
			فرهنگ‌سازی از طریق رسانه‌های جمعی، صدا و سیما و ...
			تدوین و اجرای برنامه جامع پژوهشی و آموزشی
	توسعه ی تربیت بدنی و ورزش دانش آموزی و دانشجویی	ارتقاء کیفیت و کمیت اجرای درس تربیت بدنی در مدارس	بومی سازی تجارب موفق سایر استان ها در توسعه ی ورزش استان
			تشکیل شرکت های دانش بنیان در حوزه ی ورزش
			استانداردسازی فعالیت‌ها و تجهیزات ورزشی
	تقویت نقش و سهم تربیت بدنی در فعالیت‌های اوقات فراغت دانش آموزان	توسعه و ترویج ورزش همگانی دانش آموزان	حمایت از طرح های پژوهشی و پایان نامه های مقاطع ارشد و دکتری در حوزه ورزش
			نظارت بر اجرای درس تربیت‌بدنی مدارس
			نهادینه کردن سواد حرکتی و آموزش اصلاح حرکتی
	توسعه فعالیت های فوق برنامه ورزشی دانش آموزان به عنوان مکمل ساعت درس تربیت بدنی	توسعه فعالیت های فوق برنامه ورزشی دانش آموزان به عنوان مکمل ساعت درس تربیت بدنی	الگو برداری از طرح های موفق و قابل اجرا در مدارس (طرح های ملی، طرح حیات پویا و...)
			برنامه ریزی آموزشی و درسی تربیت بدنی مقاطع مختلف تحصیلی
			تشکیل کانون های استعداد یابی
	برگزاری مسابقات و همایش های ورزشی	فعال نمودن کانون های برون مدرسه ای ویژه	توسعه و ترویج ورزش همگانی دانش آموزان
			توسعه فعالیت های فوق برنامه ورزشی دانش آموزان به عنوان مکمل ساعت درس تربیت بدنی
			برگزاری مسابقات و همایش های ورزشی
			فعال نمودن کانون های برون مدرسه ای ویژه

ردیف	راهبرد	سیاست	اقدام های اساسی
	توسعه ی علمی کاربردی ورزش قهرمانی و حرفه ای	اولویت بندی رشته های ورزشی مدال آور (طرح آمایش سرزمین)	ارتقاء سطح علمی و عملی منابع انسانی حوزه تربیت بدنی و ورزش دانش آموزی
			توانمندسازی و بهسازی نیروی انسانی تربیت بدنی و ورزش دانش آموزی
			توسعه برنامه های ورزش قهرمانی دانشجویان
			تقویت نقش و سهم ورزش توسعه و تجهیز فضاهای ورزشی دانشجویی
			در فعالیت دانشجویان تقویت انجمن های ورزشی دانشجویی
			استقرار سامانه آمار و اطلاعات نیروی انسانی ورزش
			تدوین استراتژی هیئت های ورزشی
			تدوین برنامه ی عملیاتی هیئت های ورزشی با رویکرد همگانی، قهرمانی، پرورشی و استعدادیابی
			آموزش و بهسازی نیروی انسانی متخصص در عرصه های ورزش قهرمانی
			راه اندازی و احیاء پایگاه های ورزش قهرمانی در سطح استان
	توسعه ی علمی کاربردی ورزش قهرمانی و حرفه ای	اولویت بندی رشته های ورزشی مدال آور (طرح آمایش سرزمین)	افزایش ظرفیت بهره برداری از باشگاه های ورزشی در سطح استان
			حمایت از رشته های ورزشی پایه (شنا، ژیمناستیک و دومیدانی، شنا (
			تدوین نظام استعدادیابی (کشف، پرورش، ارتقاء و...)
			اجرای تفاهم نامه با آموزش و پرورش در زمینه استعداد یابی و برگزاری المپیاد های دانش آموزی در سطح استان
			ایجاد اماکن و فضاهای تخصصی رشته های ورزشی مشمول طرح آمایش سرزمین
			تأمین و توزیع عادلانه منابع مالی
			برگزاری هدف مند و منظم لیگ ها
			مشارکت در برگزاری مسابقات و المپیادهای ورزشی در سطوح مختلف
			نظام مند نمودن مسابقات ورزشی
			حمایت از برنامه های رده سنی پایه در هیات ها برگزاری جشنواره های ورزشی نونهالان حمایت از برگزاری المپیاد ورزشی دانش آموزی
۳	توانمند سازی فرهنگ سازی جوانان در حوزه ازدواج	ارتقاء سطح دانش و مهارت های جوانان در حوزه ازدواج	اولویت بخشی به برنامه های رده های سنی و پایه
			برگزاری دوره های آموزشی قبل، حین و پس از ازدواج
			برگزاری دوره ها ویژه مشاورین
		حمایت از ایجاد و توسعه مراکز مشاوره ازدواج و شرایط	عقد تفاهم نامه با سازمان نظام روانشناسی جهت معرفی افراد واجد شرایط

ردیف	راهبرد	سیاست	اقدام های اساسی
۴	بسترسازی و فرهنگ سازی در زمینه غنی سازی اوقات فراغت جوانان	خانواده جوان	انتخاب مراکز خدمات مشاوره ای نمونه
		توانمند سازی و فرهنگ سازی جوانان در حوزه ی ازدواج	برگزاری نشست های تخصصی با محوریت ازدواج از نگاه اسلام برگزاری جشنواره پیوند آسمانی تشکیل مجمع خیرین ازدواج
		توانمندسازی ساختارهای اجرایی مرتبط با اوقات فراغت جوانان	تشکیل دبیرخانه ی اوقات فراغت راه اندازی پرتال اوقات فراغت
		توسعه ی کمی و کیفی برنامه های فراغتی جوانان	برگزاری جشنواره اوقات فراغت افزایش زیرساخت ها و امکانات فراغتی
		شناسایی زمینه های مشارکت اجتماعی جوانان متناسب با وضعیت استان	شناسایی زمینه های مشارکت اجتماعی جوانان متناسب با وضعیت استان
	رشد کمی و کیفی سازمان های مردم نهاد جوانان	ترغیب و تشویق جوانان برای تشکیل سازمان های مردم نهاد	تسهیل در روند صدور اعتبار نامه ایجاد خانه ی جوان ایجاد امکانات و ظرفیت های سخت افزاری و نرم افزاری برگزاری نمایشگاه های توانمندی های سمن ها برگزاری جشنواره اتفاق
		فرهنگ سازی و آگاهی بخشی به گروه های هدف	ساخت برنامه های مختلف رسانه ای جهت آگاهی بخشی به گروه های هدف
		دانش افزایی و ارتقا مهارت اعضای سازمان های مردم نهاد جوانان	برگزاری دوره های دانش افزایی و کارگاه های آموزشی